

requiring individual effort, attention, mental exertion, tolerance, understanding, etc., but also concerns arise about the communicator's virtual safety, who, while communicating, may inadvertently share important personal information, becoming a victim of harassment or fraud. Thus, the spatiotemporal aspect in virtual communication gives rise to several pertinent linguistic and extralinguistic issues, warranting timely clarification and study.

In conclusion, the category of space-time in social network communication undergoes significant transformations compared to the traditional linguistic worldview. Virtual, conditional, multilayered space, and unfixed, blurred, also conditional time, define the specificity of communication in social networks, necessitating special communicative strategies in virtual reality.

REFERENCES

1. Feifei Zhou & Xiyin Zhou (2022). *“Across Time and Space, I Am Together with Many, Many Others”*: Digital Writing and Temporality on Chinese Social Media. Social Media + Society. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/20563051221117564>
2. Viktoriia Donii (2023). *Specifics of the Communication Space of Modern Social Media*. International Journal of Philology. URL: <https://philologicalscience.com.ua/en/journals/tom-8-3-2023/spetsifika-komunikativnogo-prostoru-suchasnikh-sotsialnikh-media>

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Андрусишин О.О.

*Студентка факультету філології і журналістики
Тернопільського національного
педагогічного університету імені
Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Науковий керівник : Коновальчук С.А.

*Кандидат педагогічних наук
Тернопільський національний
педагогічний університет імені
Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Анотація. У статті розглядаються основні проблеми сучасної лінгвістики, зокрема, вплив цифрових технологій та глобалізаційних процесів на мовознавчі дослідження. Автор зосереджує увагу на складнощах, які виникають у зв'язку з популяризацією нових форм комунікації, інтеграцією міждисциплінарних

підходів і збереженням мовної різноманітності. Обговорюються питання методологічної невизначеності та складнощі в термінології, а також роль лінгвістики у формуванні мовної політики в багатомовних серидовищах. У висновках показується важливість адаптування до нових викликів та інтеграцій нових технологій у лінгвістичні дослідження для забезпечення розвитку цієї науки.

Ключові слова: лінгвістика, цифровізація, глобалізація, мовна політика, міждисциплінарність, методологія, мовна різноманітність, комунікація.

У ХХІ столітті мова як наука переживає великі зміни, які викликані і внутрішніми, і зовнішніми факторами. З одного боку, зростає інтерес до навчання різних мов як складних систем знаків що відображають мислення, культура та соціальні речі. З іншого боку, глобальні процеси, швидкий розвиток цифрових технологій, посилення міжкультурної комунікації та мультикультурність суспільств викликають нові виклики і проблеми. На цьому фоні виникає потреба в цілому переосмисленню теоретичних основ лінгвістики, методологічного апарату, термінологічної бази та сфер використання знань про мову. Саме тому дослідження сучасних питань лінгвістики є дуже актуальним.

Метою цієї статті є висвітлення основних проблем, з якими стикається сучасна лінгвістика, а також окреслення можливих способів їх подолання. Завданнями дослідження є: проаналізувати вплив цифровізації та глобалізаційних процесів на мовознавчі дослідження; визначити труднощі в галузі міждисциплінарного підходу; охарактеризувати проблеми термінології, методології та практичного застосування лінгвістичних знань у сучасному світі.

Однією з ключових проблем сучасної лінгвістики є цифровізація комунікації. Поява електронних засобів спілкування, зокрема соціальні мережі, месенджері, платформи для відеозв'язку, змінили традиційні форми мовної взаємодії. Набула поширення нова мова інтернет-комунікації, що включає елементи сленгу, англіцизмів, скорочень, емоджі та інших невербальних засобів. Це призвело до появи так званого феномену "гібридної мови", в якій поєднуються ознаки як усної, так і писемної форм, що ставить перед лінгвістами завдання створення нових підходів до її опису та аналізу [1, с. 72].

Глобалізація зумовила значну популяризацію англійської мови як мови міжнародного спілкування, науки, бізнесу та інформаційних технологій. Це явище має позитивний та негативний вплив. З одного боку, спільна мова сприяє обміну знаннями та культурною взаємодією, а з іншого — загрожує зникненням малих і рідкісних мов, посилює мовну асиміляцію та втрату мовної різноманітності. Лінгвісти змушені шукати шляхи збереження мовної спадщини через цифрові архіви, електронні словники, корпускулярні бази даних тощо [2, с. 156].

Ще одна актуальна проблема — це міждисциплінарний характер сучасної лінгвістики. Мова розглядається не лише як система, а як феномен, який тісно пов'язаний із психологією, соціологією, філософією, культурологією, інформатикою. З одного боку, це сприяє появі нових дослідницьких напрямів, таких як когнітивна лінгвістика, психолінгвістика, соціолінгвістика, комп'ютерна

лінгвістика. З іншого боку, виникають труднощі в уніфікації термінології, узгодженні методологій і забезпеченні цілісності досліджень [3, с. 45].

Суттєвою проблемою є також методологічна невизначеність. У сучасній лінгвістиці співіснує велика кількість парадигм: структуралізм, функціоналізм, прагматизм, когнітивізм, конструктивізм тощо. Вибір однієї з них має вплив не лише на підхід до аналізу мовного матеріалу, а й на інтерпретацію результатів дослідження. Відсутність єдиного методологічного підходу ускладнює порівняння досліджень сповільнює розвиток загальної теорії мови [4, с. 89].

Особливу увагу слід звернути на проблему мовної політики та мовних прав у багатомовних суспільствах. Збільшення міграційних процесів, поява мовних меншин, намагання забезпечити рівність мов у публічному просторі створюють конфліктні ситуації. Лінгвісти, які беруть участь у формуванні мовної політики, мають знайти баланс між забезпеченням домінування офіційної мови та підтримкою мовного різноманіття [5, с. 32].

Окрім того, зміни в системі освіти й наукової комунікації також впливають на лінгвістику. Мова наукових публікацій дедалі більше стандартизується, що, з одного боку, сприяє уніфікації, а з іншого — знижує мовну варіативність і креативність. Також постає проблема доступу до академічних ресурсів іншими мовами, відмінними від англійської, що ускладнює розвиток національних наукових шкіл [6, с. 67].

Сучасна лінгвістика перебуває на роздоріжжі наукових, соціальних і технологічних викликів. Проблеми, що постають перед мовознавцями, свідчать не лише про динамізм цієї галузі, а й про її тісний зв'язок з іншими сферами людської діяльності. Серед головних проблем — адаптація до нових форм комунікації, збереження мовного різноманіття, інтеграція міждисциплінарних підходів, методологічна багатовекторність та участь у формуванні мовної політики. Подолання цих проблем можливе лише за дотримання активного залучення лінгвістичної спільноти до міждисциплінарного діалогу, впровадження нових технологій у дослідження, а також підвищення суспільної цінності мовознавства. У майбутньому лінгвістика має потенціал стати не лише наукою про мови, а й бути ключем до розуміння глобальних процесів у суспільстві.

ЛІТЕРАТУРА

1. Crystal D. *Language and the Internet*. — Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
2. Джерельян П.В. *Основи загального мовознавства*. — К.: Либідь, 2007.
3. Кочерган М.П. *Загальне мовознавство*. — К.: Академія, 2006.
4. Савченко С.А. *Соціолінгвістика: навч. посібник*. — Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2011.
5. Wardhaugh R., Fuller J.M. *An Introduction to Sociolinguistics*. — Wiley-Blackwell, 2015.
6. Чепіга С.О. *Новітні тенденції в лінгвістиці: монографія*. — Харків: ХНУ, 2020.